

Підсумки I науково-дидактичної конференції

"У мене в очах до сьогодні ще є кілька образів тих страшних днів. Довгі роки я не знав, що таке спогад і що таке образ», – розповів Єжи Єжевїч, колишній в'язень дитячого табору на вулиці Пшемислова в Лодзі, під час I науково-дидактичної конференції Музею польських дітей – жертв тоталітаризму.

Суворі тілесні покарання, постійне відчуття голоду і постійний страх – це слова, які неодноразово вимовляли колишні в'язні, згадуючи табір на вулиці Пшемислова в Лодзі. Нагодою порушити цю тему стала «I науково-дидактична конференція Музею польських дітей – жертв тоталітаризму». Polen-Jugendverwahrlager Litzmannstadt в контексті німецьких злочинів проти польських дітей під час Другої світової війни".

«Ми отримували чорну каву і шматок хліба — це була вся наша їжа, — розповіла Хелена Лешинська, уціліла з німецького дитячого табору на вулиці Пшемислова в Лодзі.

"На той момент мені було 2,5 роки, а братові було менше 4 років (...). У мене в очах і досі ще є кілька образів тих страшних днів. Багато років я не знав, що таке спогад, а що образ, тільки потім, після контакту з іншими уцілілими, все стало ставати на свої місця. Однак поки що мені важко про це говорити",- сказав Єжи Єжевїч, уцілілий.

Також порушувалася тема дітей, яких забрали у батьків і вивезли за кордон.

"Відбувався відбір. Дітей вивозили до Німеччини, після чого змінювали їхню ідентичність" -пояснив доктор Іренеуш Пйотр Май, директор Музею польських дітей - жертв тоталітаризму в Лодзі.

Під час конференції також обговорювалися невраховані німецькі військові злочини в окупованій Польщі.

"Невраховані німецькі злочини - це десятиліття забуття про надзвичайні сім'ї та дітей того періоду. Дітей засуджували до смертної кари або необхідності зростати у важких, навіть нелюдських умовах",- розповів омбудсмен у справах дітей Міколай Павляк.

Уцілілі також висловили стурбованість відсутністю рішення міської влади щодо надання нерухомості для будівництва нової резиденції Музею польських дітей – жертв тоталітаризму, розташованого на місці колишнього табору. Вони наголосили, що мріють дочекатися того дня, коли на вулиці Пшемислова побудують музей, який стане пам'ятником, що буде нагадувати їм про злочини, заподіяні їм німцями.

"Це дійсно займає дуже багато часу. Хоча б ми тільки дожили. Хоча б ми, уцілілі, дожили до того, щоб побачити будівництво будівлі Музею. Є допомога від уряду, міністра культури та опіка Музею польських дітей. Потрібні термінові дії з боку влади Лодзі", - підкреслив представник Уцілілих.

Співробітники музею вперше представили [список] близько 700 польських дітей - жертв німецьких таборів, розташованих на території Лодзі і околиць. Він створювався на основі архівних досліджень, які вони обробляли.

<https://muzeumdziecipolskich.pl/f/aktualna-liczba-zgonow-w-obozech1.pdf>

Під час дводенної конференції численні спікери представили результати досліджень на тему, пов'язану зі стражданнями наймолодших жертв Другої світової війни.

Захід завершився прем'єрою книги під назвою «Незвичайна польська родина. Доля Гертруди Новак - дитини з табору на вулиці Пшемислова". Видання підготовлено на основі досьє особових справ пані Гертруди Новак. Документи були офіційно передані під час конференції дітьми колишньої ув'язненої табору на вулиці Пшемислова в Лодзі.

Музей польських дітей – жертв тоталітаризму